

Den politiske beslutningsproces på lokalt plan blev studeret i forskningsprojektet: Statslig styring, lokalsamfund og kommunalpolitik 1980-85.

Statens Humanistiske Forskningsråd finansierede i perioden 1988-92 et forskningsinitiativ om Dansk politik under forandring 1945-85.

Forskningsfeltet var ændringerne i de politiske institutioner og i dansk politik i perioden med bl.a. det sigte at klarlægge magtrelationer og indflydelsesmønstre gennem konkrete historiske studier. Projektet stillede som udgangspunkt spørgsmålstegn ved, om den politiske magt suverænt blev udøvet af parlament og regering og ønskede at studere den politiske historie efter 1945 med dette udgangspunkt. Man ville bl.a. undersøge, hvilke institutioner, hvilke organisationer og hvilke samfundsgrupper, der har udøvet magt og indflydelse på strategiske politiske beslutninger i nyere tid. Projektet har indtil nu udgivet en række studier om emner som regeringsdannelser, landbruget og staten 1930-1950, Sydslesvig, grundloven af 1953 m.v. samt nogle antologier om Danmark og den europæiske integration, om Danmark og Nato samt om brændpunkter og temaer i dansk politik efter 1945.

Der forventes flere publikationer i de kommende år.

Ved Aalborg Universitetscenter er der et projekt igang om: Demokrati i udvikling. Projektet indgår i et fælles nordisk initiativ.

Der er indtil nu udsendt en publikation: Medborgerskabdemokrati og politisk deltagelse, hvor der sættes fokus på den politiske deltagelse i Danmark og forskellige aspekter af deltagelsen. Bogen bygger på en spørgeskemaundersøgelse fra 1990. Befolkningens deltagelse sammenlignes med resultaterne fra 1979, og desuden belyses mønstre og sammenhænge i forskellige politiske deltagelsesformer i relation til sociale grupper, køn, generation og organisation. Ved siden af de traditionelle og generelle deltagelsesformer som valg og partideltagelse undersøges befolkningens deltagelse på bl.a. manifestationer og politiske kontakter og som noget nyt inddrages brugerdeltagelsen i forskellige institutioner, som er knyttet til hverdagen, f.eks. på skole og daginstitutionsområdet.

Rockwool-fonden finansierede 1989-92 et projekt om den politiske troværdighed, der blandt andet undersøgte om forholdet mellem

vælgere og politikere har ændret sig i de senere år. Af andre emner, der blev behandlet kan nævnes: mediernes rolle for opfattelsen af politikerne og rekrutteringen af politikere.

Ved Odense Universitetscenters samfundsvidenskabelige fakultet er der igangsat et 5-årigt forskningsprojekt om det kommunale lederskab. Projektet udføres i samarbejde med forskere ved Århus Universitet.

Målsætningen med forskningsprogrammet er i første række at vinde ny teoretisk viden om lederskab og lederroller i politiske systemer.

Projektet omfatter en række delprojekter: rekruttering af kommunalpolitikere, valgkamp og valgstrategier, partiernes rolle i kommunalpolitikken, politisk ledelse og administrativ ledelse. Der er planlagt en række nye undersøgelser, og der vil blive sammenlignet med tidligere undersøgelser af kommunalpolitikere, partiforeninger og vælgere.

Ved ÅU er igangsat et forskningsprojekt om demokrati og demokratisering. Projektet består af fire dele: demokratisk teori og nye demokratiformer, demokratiets virkemåde og funktionsproblemer, udbredelse af demokratiet til flere lande og demokrati i overnationale beslutningssystemer. Endelig kan nævnes, at regeringen har iværksat udredningsarbejder om nogle af emnerne med tilknytning til demokrati og magt. Der er nedsat et medieudvalg, et udvalg om informationssamfundet år 2000, (som afgav betænkning 10. oktober), en kommission for fremtidens beskæftigelses- og erhvervsmuligheder samt et udvalg om demokrati og åbenhed om pensionsinstitutionernes investeringsbeslutninger.

DJØF har igangsat et forskningsprojekt om den offentlige sektor, som ledes af prof. Torben Beck Jørgensen, KU.

2. Forskningen indenfor temaer, som er relevante for emnerne demokrati og magt i Danmark.

I Regeringens ideskitse nævnes nogle temaer, som bør belyses: Magtstrukturer i det økonomiske liv, organisationers og bevægelseres rolle og indflydelse, det lokale folkestyres arbejdsvilkår, nye indflydelseskanaler i hverdagslivets institutioner, internationaliseringens konsekvenser for folkestyret, den ny teknologi og informationssamfundets muligheder og konsekvenser for folkestyret.

I det følgende er den eksisterende forskning med relation til disse områder beskrevet over-